

Вельган О.О.,

доктор наук з державного управління,
доцент

провідний науковий співробітник,

Центр воєнно-стратегічних досліджень

Національного університету оборони
України

+380734442779, vsanucha@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0007-5360-777X>

Кулинич І.І.,

старший науковий співробітник,

Центр воєнно-стратегічних досліджень

Національного університету оборони
України

+380932042895, kulinich_28@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-5543-842X>

Кондратенко Ю.В.,

доктор філософії

начальник науково-дослідного відділу,

Центру воєнно-стратегічних досліджень

Національного університету оборони
України

+380679330882,crack1980@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-9575-5101>

(м. Київ, Україна)

ВОЄННІ ІГРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СИЛАХ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

У сучасних умовах воєнного стану, коли швидкість і якість рішень визначають результат бойових дій, особливого значення набувають методи, що дозволяють підготувати командирів і штаби до роботи в умовах високої невизначеності [1]. Одним із таких методів є воєнні ігри — комплексні моделювання, які дають змогу без ризику для особового складу та техніки випробувувати тактичні та оперативні рішення, перевіряти стійкість планів і знаходити оптимальні варіанти дій.

Досвід сучасних армій показує, що грамотно розроблені воєнні ігри здатні відтворювати динаміку бойових дій з урахуванням як класичних зіткнень [2], так і гібридних загроз, інформаційно-психологічних впливів та кібероперацій. Це

дозволяє учасникам заздалегідь побачити слабкі місця у власних діях і скоригувати їх ще до моменту реалізації на полі бою.

Ефективність воєнних ігор значно зростає завдяки інтеграції даних із різних джерел: від розвідувальної інформації та аналітики до моделювання логістики та забезпечення. Такі багатофакторні сценарії перетворюють навчальний процес на повноцінний інструмент підтримки прийняття рішень, здатний працювати в режимі, максимально наближеному до реального часу.

Окрему увагу заслуговує технологічний аспект. Сучасні воєнні ігри все частіше поєднують традиційні настільні або штабні формати з цифровими симуляторами, віртуальною та доповненою реальністю, системами візуалізації оперативної обстановки та алгоритмами штучного інтелекту. Це дозволяє не лише підвищити реалістичність, а й прискорити аналіз наслідків різних варіантів дій.

Професійні воєнні ігри — це не разова навчальна вправа, а керований цикл організаційного навчання, який безпосередньо впливає на боездатність та підсилює рішення не «загальним тренуванням», а конкретними механізмами [3]:

1. верифікують життєздатність кожного курсу дій у конкурентному середовищі з активною «червоною» стороною;
2. примушують синхронізувати спроможності у часі й просторі (розвідка, вогонь, маневр, кібер, інформаційний вплив), виявляючи вузькі місця управління, логістики та зв'язку;
3. перетворюють невизначеність на керований ризик через явну фіксацію припущень, порогів ескалації та критичної інформації командира;
4. економлять ресурси, бо дешеві ітерації «на столі» відсікають неефективні рішення до їх фінансування і розгортання;
5. формують випереджальне мислення завдяки системній роботі з «що, якщо...» і набором ранніх індикаторів, які сигналізують, коли обраний курс дій виходить за межі придатності.

За умови вбудованості ігор у цикл планування (від постановки завдання до корекції планів), незалежного суддівства та дисципліни фіксації даних, їх інституційне розгортання стає не опцією, а передумовою ефективною підготовки і ведення операцій у воєнний час та для післявоєнного відновлення — коли треба швидко масштабувати уроки, оновлювати доктрину і стандартизувати відпрацьовані рішення.

Список використаних джерел:

1. NATO Allied Command Transformation. Wargaming Handbook. Norfolk, VA: NATO ACT. 2021.
2. Perla P. The Art of Wargaming: A Guide for Professionals and Hobbyists. Naval Institute Press. 1990.

3. Caffrey Jr. M. Toward a History Based Doctrine for Wargaming. United States Naval War College. 2019.

Дуняшенко О.О.,
курсант 4-го курсу ФПФОДР НПУ
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ
Науковий керівник:
Поливанюк В.Д.,
кандидат юридичних наук, доцент
професор кафедри тактико-спеціальної
підготовки
Дніпровський державний університет
внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

РОЛЬ ВІЙСЬКОВОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ПРОЯВАМ ТЕРОРИЗМУ ТА КОЛАБОРАЦІОНІЗМУ В УМОВАХ ВІЙНИ

В умовах збройної агресії проти України питання ефективності діяльності Національної поліції виходить за межі класичної правоохоронної функції. Поліцейські підрозділи залучаються до виконання завдань, які раніше були характерними переважно для військових формувань. Одним із ключових напрямів, що потребує глибокої інтеграції у систему тактико-спеціальної підготовки поліції, є військова інженерія. Забезпечення інженерного захисту об'єктів, організація мінно-вибухових бар'єрів, розмінування та використання фортифікаційних споруд – усе це безпосередньо впливає на можливість протидії терористичним загрозам і проявам колабораціонізму.

Як один з основних видів бойового забезпечення військ, інженерне забезпечення являє собою комплекс інженерних заходів і завдань, що виконують для досягнення успіху в бою. Інженерне забезпечення організують та здійснюють із метою створення своїм підрозділам необхідних умов для прихованого та своєчасного їх висування в район бойових дій, розгортання й маневру, підвищення захищеності особового складу, ОВТ від усіх засобів ураження противника, а також для збільшення ефективності нанесення противнику втрат у живій силі, техніці та ускладнення його дій на місцевості. Інженерна розвідка виконує такі завдання: визначає інженерне обладнання